

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і
міжнаціональних відносин
від 7 лютого 2019 року

Веде засідання Голова Комітету Г.М.НЕМИРЯ

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня! Сьогодні у нас планове засідання Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин. Було роздано заздалегідь матеріали засідання і зараз я попросив також додатково роздати матеріали до пункту четвертого порядку денного, зокрема, звернення до комітету представників правозахисних організацій. У членів комітету мають бути зараз на столі ці звернення. Але першим пунктом порядку денного... Якщо будуть пропозиції в різному, як завжди ми дамо слово.

Перший пункт порядку денного – два законопроекти, які стосуються внесення змін до статті 10 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Розширений варіант в дужках ще: щодо створення умов для добровільного повернення таких осіб до їх покинутого місця проживання або інтеграції за новим місцем проживання в Україні.

У нас зараз є кворум, отже ми продовжуємо ще більш впевнено ніж до цього. Номер 9298, внесений народними депутатами Кужель і Шкрум, і альтернативний проект, внесений народним депутатом Недавою.

Пам'ятаєте, у нас є практика, що якщо колеги не приходять, але я спеціально поцікавився з авторами першого законопроекту - вони попросили розглядати без їх присутності. Думаю, що в даному випадку ми маємо це зробити.

Про що йдеться. Я хочу нагадати, що в свій час, ще в п'ятнадцятому році, комітетом було ініційовано проект Закону щодо внесення змін до Закону «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» як раз щодо компенсації вартості пошкодженого майна. Це 2167. 18-го лютого 2015 року він був зареєстрований. І також на сьогодні ці питання щодо компенсації вони частково врегульовані частиною четвертою статті 2 Закону України «Про особливості державної політики, забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях в Донецькій та Луганській областях», але там врегульовано таким чином, що відповідальність за матеріальну і нематеріальну шкоду, завдану Україні, покладається на Російську Федерацію, відповідно до принципів і норм міжнародного права. А на Кабінет Міністрів відповідно до частини четвертої статті 6 цього Закону покладено повноваження щодо вжиття всіх необхідних заходів для підготовки консолідованої претензії до Російської Федерації. Сьогодні такого немає.

Також, до прийняття цього Закону у нас, з точки зору правового стану, з 14 квітня 2014 року по 30 квітня 2018 року тривала те, що називали антитерористичною операцією. І відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» відшкодування шкоди, заподіяної громадянам терористичним актом, проводиться за рахунок коштів державного бюджету відповідно до Закону і з наступним стягненням суми цього відшкодування з осіб, якими заподіяно шкоду, в порядку, установленому Законом. Відшкодування шкоди заподіяної організації, підприємству або установі терористичним актом проводиться в порядку, визначеному Законом. Але на сьогоднішній день Кабінетом Міністрів не розроблено ніякого реального дієвого практичного механізму такої компенсації. Натомість ця проблема існує і перший законопроект він більш широко ставить питання, саме тому тут ідеться про створення умов для добровільного повернення внутрішньо переміщених осіб до покинутого місця проживання або інтеграції за новим місцем проживання в Україні.

Хто хотів би висловитися з членів Комітету стосовно пункту першого порядку денного цих законопроектів? Будь ласка, колега Чубаров.

ЧУБАРОВ Р.А. *(Мікрофон вимкнено)* Я би тут в будь-якому варіанті, шкода що немає автора, але якщо він так винесе я буду настоювати, щоб у нас тут не було такої деталізації в тексті: під час бойових дій в Донецькій та Луганській областях. Тут немає Криму. Я розумію складність такого моменту, як це виписати, але майже на рівні такої поваги до всіх людей окупованих територій, ми маємо про це думати. Якщо це зараз і неможливо реалізувати. Я розумію, що можуть бути певні якісь зміни по Донецькій і Луганській областях і території, на яких пошкоджуються житло або інші об'єкти, вони можуть залишатися на тій чи іншій стороні контролю, але вони пошкоджуються, бо здійснюється зброя. Тому я тут пропонував би в тексті в альтернативному варіанті просто читати до місця «або пошкоджені об'єкти приватного житлового фонду», кому поставив би, і далі продовжив би «спричинені збройною агресією Російської Федерації проти України». Тобто не указувати конкретні території. Тобто тут ми можемо інтерпретувати і Крим і Донецьку область і Луганську.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хто з членів комітету хотів би ще взяти слово? Нема, не бачу. Будь ласка, від секретаріату Юрій Бузницький. Юрій, до мікрофону.

БУЗНИЦЬКИЙ Ю.В. Ні один, ні другий законопроект нічого не вирішує. Ні з огляду компенсації, ні з огляду поновлення прав внутрішньо переміщених осіб. Просто перший законопроект він такий більш гнучкий і лояльний, який просто надає Кабінету Міністрів можливість вжити якісь заходи щодо інтеграції і допомоги внутрішньо переміщеним особам. Але це такий обов'язок Кабінету Міністрів давним давно вже є. Ситуація тільки в тому, щоб видати відповідні нормативно-правові акти. Чому я так і сказав. А

другий законопроект, як Григорій Михайлович сказав, це така не зовсім вдала спроба повторити те, що в нас було у законопроекті трьох річної давності. Чому невдала я хочу сказати, тому що в першу чергу тут пишеться, навіть якщо брати Донецьку, Луганську область, про компенсацію за втрачене житло. Ви мене вибачте, там компенсація за все: за матеріальну втрату, за комбайни, за трактори, за автобуси, за ларьки, за дороги, за все що угодно. Якщо ставити питання перед Російської Федерацією щодо компенсації, то компенсація повинна бути за все матеріально втрачене. Навіть не матеріальні втрачені права на щось: на можливості ведення бізнесу і так далі. Але ж ми тут в третій позиції пишемо, що зобов'язати Кабінет Міністрів вжити необхідних заходів з держави-агресора, все стягнуть, що можна і так далі. Але при цьому мову ведемо тільки про житло. Але це не правильно. Тому науково-експертне управління, воно правда цього там не написало – не дочитало мабуть, каже, що не зовсім вдалий варіант цього Закону і швидше всього, якщо приймати такий Закон, який якийсь підкреслює додаткові повноваження Кабінету Міністрів щодо... І це зауваження, що Рефат Абдурахманович сказав по Криму, зовсім не продумане, але ми його впишемо як Закон і потім міняти буде дуже важко. То швидше всього це перший варіант, який просто посилює певним чином, 9298 мається на увазі Кужель, посилює просто... Він ще раз нагадує Кабінету Міністрів про те, що вже пора щось зробити з цим всим.

СУСЛОВА І.М. У мене питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

СУСЛОВА І.М. Навіщо ухвалювати закон, щоб комусь щось нагадувати або звертати чиясь увагу. Не краще його доопрацювати на рівні комітету або напрацювати новий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дивіться яка є ситуація. Я не випадково згадав 2167. Пам'ятаєте, він фактично одночасно вносився з основним законом. І весь час, коли ми від Кабінету Міністрів запитували які... Вони цей проект взагалі не помічали. З різних може бути причин. Але проблема від цього не стає менш гострою. Можна і продовжувати не помічати. Ми з вами вже говорили, що вона переросла вже суто гуманітарний вимір, а оскільки люди вже багато років живуть позу місцем їх постійного проживання – це вже подовжене переміщення. І у першому йдеться як раз про не лише забезпечення або створення умов для повернення до покинутого місця проживання, а також йдеться про інтеграцію за новим місцем проживання. Тобто це вже йдеться про наступний етап – подовжене переміщення. Тому що зараз ніхто не візьметься сказати коли закінчиться ця війна.

Тому в даному випадку я думаю комітет мав би як раз цю лінію проводити. Колега Чубаров, ви хотіли?

ЧУБАРОВ Р.А. *(Мікрофон вимкнено)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, тоді ми за підсумками обговорення пропонується таке рішення. Рекомендувати розглянути в першому читанні і прийняти за основу законопроект 9298 і, під час доопрацювання якого у другому читанні, врахувати окремі положення альтернативного законопроекту. Зокрема, через поправки можна бути реалізувати пропозицію колеги Чубарова щодо проблем, пов'язаних не лише з Донбасом, а й з Кримом, і в тому, що стосується не лише житла, а й іншого майна, про що Юрій Бузницький говорив. Тоді з точки зору процедури ми рекомендуємо 9298 за основу, з урахуванням окремих положень альтернативного законопроекту. Щодо самого альтернативного законопроекту, ми тоді повертаємо його автору. Нема заперечень? Приймається. Дякую.

Ми переходимо до наступного, другого пункту порядку денного про проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про звернення

громадян» щодо реалізації конституційного права на звернення особами, які визнані судом недієздатними. Цей законопроект розроблений на виконання рішення Конституційного Суду від 11 жовтня 2018 року, справа про звернення осіб, визнаних судом недієздатними. У вас є рішення самого Конституційного Суду та сам законопроект. Ірина Сулова з початку. Ірино, прошу.

СУСЛОВА І.М. Колеги, тут буквально дуже маленький законопроект, ви можете переглянути в порівняльній таблиці. Тобто фактично на виконання рішення Конституційного Суду ми пропонуємо прибрати із статті 8 Закону «Про звернення громадян» кінець речення фактично: та звернення осіб, визнаних судом недієздатними. Аби не дискримінувати окрему категорію людей, які фактично не мають права звернутися до органів державної влади або використати своє право на звернення, як це зазначено в Конституції України.

Дійсно, це було конституційне подання від Офісу Уповноваженого з прав людини, я їх нажалі не бачу. Відповідно прошу підтримати даний текст законопроекту, але хочу ще раз висловити всю свою жалі щодо того, що ми так і не побачили (*нерозбірливо*) представників Міністерства юстиції Кодексу адміністративних процедур, оскільки ми намагалися напрацювати новий Закон про звернення громадян і розуміємо, що це не можливо без Кодексу адмінпроцедур. А для того, щоб був кодекс – його має напрацювати Міністерство юстиції.

Неодноразово робоча група, яка працює при Комітеті з прав людини зверталася до представників Міністерства юстиції з проханням надати все таки текст – у них була створена робоча група, вона напрацьовувала. Але, на жалі, так і не побачили жодного тексту. Тому прошу підтримати дану законодавчу ініціативу. Я, якщо чесно, не впевнена, що це скликання буде це розглядати, тому що необхідно Закон про звернення врегульовувати питання

комплексно. Але, тем не менш, маємо виконати рішення Конституційного Суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Ларисо Іванівно, щось є у вас додати до цього?

НАДТОЧІЙ Л.І. *(Мікрофон вимкнено)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ларисо Іванівно. Тоді, з точки зору процедури бажачі члени комітету можуть виступити співавторами цього законопроекту. І тоді пропозиція, оскільки колега Сусллова займалася цим в рамках робочої групи, тоді щоб доповідачем від комітету також була колега Сусллова.

Є запитання? Чи ми можемо погодитись з таким рішенням? Погоджуємо. І тоді прошу колег, які бажають виступити співавторами тоді це відповідним чином оформити своїми підписами. І пункт другий рішення, що від комітету доповідати доручити Ірині Суслівій. Прийнято. Дякую.

І наступний пункт третій: про уточнення дати проведення парламентських слухань на тему: «Стан забезпечення реалізації прав внутрішньо переміщених осіб в Україні». У нас є місяць, який визначений, квітень. Але треба з точки зору календарного плану визначити і дату. Ми дивилися на календар. Такою робочою датою під час якраз пленарного тижня може бути 10 квітня.

(Мікрофон вимкнено)

А тепер дату. Нема заперечень. Тому що ми подивилися з точки зору календарного плану на квітень - це виглядає як найбільш раціонально. Тоді, якщо колеги не заперечують, тоді доповідати також це питання ми довіримо колезі Суслівій. Добре? Да, треба. Під стенограму уточнити. Прийнято. Дякую.

Ми сьогодні дуже швидко йдемо. Може тому, що ми зміни до Конституції прийняли? Всіх надихають.

Четвертий пункт порядку денного. Тут формулюється таким чином. Про заслуховування (в закритому режимі) інформації... Ви знімаєте закриті. А що змінилося, що Ви знімаєте?

(Мікрофон вимкнено)

Думаю, що це конструктивна позиція. Ви до нас звернулися. Але просто хочу нагадати на майбутнє, якщо будуть такі рішення, є в Законі України «Про комітети» спеціальна стаття 46, яка регулює якраз процедури або обставини проведення закритих засідань. Хочу нагадати, що на закритому засіданні, крім членів комітету, за рішенням комітету можуть бути присутні запрошені особи та працівники секретаріату. Але другий пункт – присутні на закритому засіданні Комітету попереджуються про нерозповсюдження інформації з обмеженим доступом, отриманої на ньому та про відповідальність згідно Закону. Розпорядником цієї інформації є Мінтот. Тобто ми могли б навіть, якщо б Мінтот і не зняв це своє застереження, ми могли б, якщо б члени Комітету погодились, дозволити присутність, але з врахуванням цього другого пункту. Але зараз нам цього не потрібно робити. Міністерство зняло це питання. І зараз, будь ласка, Вам слово. Але я попрошу, щоб, якщо можна, до мікрофону. Чи Вам? Так, оскільки у нас ведеться стенограма. І видно всім слайди Ваші. Будь ласка. Прошу.

ГРИБ І.О. П'ять років йде неоголошена...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представтесь для стенограми.

ГРИБ І.О. Гриб Ігор Олександрович – начальник відділу з питань осіб, позбавлених особистої свободи Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб. П'ять років ведеться неоголошена війна Російської Федерації проти України і всі ці роки стоїть

питання стосовно соціального захисту наших громадян, які страждають від окупації Криму, окупації певних регіонів Донецької і Луганської областей. В квітні 18-го року нарешті вийшла Постанова Кабінету Міністрів 328, яка певним чином почала регулювати порядок використання коштів. В бюджетну програму на 18-й рік було внесено 96714400 гривень для підтримки зазначеної категорії осіб. Була прийнята ця постанова в квітні місяці. І от з квітня місяця для того, щоб ця постанова почала працювати, конкретно нашим відділом напрацьовувались всі ці речі, це постанова Кабінету Міністрів, це і підготовка Указу Президента це про Левка Лук'яненка, і внесення змін у Держбюджет на 18-й рік, і знову ж зміни у Постанову 328 і т.д. Ви маєте тут 1-й і 2-й слайд стосовно тих внесення змін або нових нормативно-правових актів, якими займалося наше Міністерство.

За кожним цим пунктом стоїть, щоб погодити, я пояснюю, це мінімум 2-3 місяці. Все це проводилось у прискореному режимі. Старались максимально виходити на всі зацікавлені органи виконавчої влади для пришвидшення, пояснюючи необхідність прийняття того чи іншого нормативно-правового акту. І ми змогли вже підійти до виплат конкретно, що ми змогли приступити. Це в 2-ій половині листопада 18-го року. Де ми вже в авральному порядку збирали всі дані, зверталися до тих же правозахисників, зверталися до кого тільки можна, щоб знайти тих родичів, кому надати цю допомогу в інтересах наших політв'язнів. Все це ми знайшли, всіх ми, я скажу, охопили і надана допомога 77 особам, в інтересах 77 осіб, які знаходяться, або один у же випущений, з-за ґрат Російської Федерації.

В цьому році, для того, щоб ми знову могли надати допомогу, бо знову в цьому році вже виділено 126714400 гривень. Зараз ми знову проходимо ту ж процедуру. Тобто вносимо зараз, надіслані на центральні органи виконавчої влади на погодження, документ для погодження внесення змін в цю ж Постанову 328 відповідно до бюджетної програми. От зараз ми це погоджуємо і це, по нашим самим, найближчим часом це може бути

погоджено, це кінець березня місяця. Тобто в кращому випадку ми приступимо знову до виплати допомоги аж в квітні. Ще раз кажу – самим прогнозам таким оптимістичним. А то, якщо там знову буде якась нестиківка з Мінфіном, або з Мін'юстом, тому це все проходить обов'язково там, звичайно, то воно знову може затягнутися до літа.

Нами проведено 7 засідань цієї Комісії. Ця Комісія вона міжвідомча. Входять туди, звичайно, представники нашого Міністерства, входять туди представники Мін'юсту, заступник Міністра Чернишов входить, представники Мінсоца і Міністерства внутрішніх справ. Тобто всі рішення, які там приймаються, вони приймаються колегіально. Кожен кейс розглядається, я маю на увазі, ми готуємо на кожну заяву, подання, ми готуємо пакет документів. Там, де розглядається можливість надання тій чи іншій особі виділення цих коштів. Чому? Тому що просто так на рішення когось такий варіант, звичайно не проходить. Це бюджетні кошти. Має бути обґрунтовані підстави для виплати. Але я наголошую. Все одно, в будь-якому випадку, в Постанові 328 не прописано до кінця всі критерії можливі, які б давали там терміни, визначення політв'язні або осіб, які під це підпадають. З метою, для того, щоб ми які ж критерії ми користуємось під час визначення, Комісія користується, це є Резолюція ПАРЄ від 12-го року від 1900, де визначено 5 критеріїв, відповідно до яких особа, позбавлена особистої свободи, може бути визнана політичним в'язнем. Оці 5 критеріїв.

На наступному слайді можна подивитися, на яких підставах було виділено 77 особам ці кошти. На наступному слайді – відмова в наданні бюджетних коштів. До речі, можете не знімати. Я все це Вам готовий дати в електронному вигляді. Можете взяти от буквально по закінченню цього нашого дійства. Я дам, тут нема нічого такого. 54 відмови було. Щас я зупинюсь на відмовах більш конкретно.

І наступний слайд. Вже і зупинюсь. Під дію цієї Постанови і виділення коштів попали громадяни України, які знаходяться за ґратами в Російській Федерації або на території тимчасово окупованого Криму. Громадяни, які

знаходяться на тимчасово окупованій території Донецької і Луганської областей, на жаль, туди не підпадають. З певних категорій, з певних критеріїв, яких, я зараз не буду зупинятися. На нашу думку, отут я вже підхожу до наступного слайду, проекти законів, і ми підходимо до того питання, чому ми ініціювали тут сьогоднішню нашу презентацію. Про необхідність прийняття законів, які б регламентували, які б регулювали процес надання статусу політичних бранців, які б регулювали процес надання допомоги і визначення такої категорії громадян, які попадали, які утримуються або утримувалися на території тимчасово окупованих територій Донецької і Луганської областей. І на нашу думку, Міністерства тимчасово окупованих територій, зараз у Верховній Раді знаходиться сім законопроектів із зазначеної тематики, які з 16-го року, крайні були зареєстровані в 16-му році, і останній – це у 18-му році. Жоден з них, звичайно, не охоплює всього і по тим критеріям, які там визначені, вони всі потребують кардинального, підкреслюю, кардинального доопрацювання.

Наша думка, міністерства, така: з метою визначення категорії політбранців було б доцільно допрацювати закон 9600, який внесений паном Джемилєвим. Він для визначення цієї категорії громадян, які підпадають під категорію політбранців в Російській Федерації і в Криму. І окремо іншим законом визначити категорію громадян, які утримуються на території Донецької і Луганської областей. Ну там є, я навмисно не назвав 8205. Я вибачаюсь, 6700 той, що паном Джемилєвим був внесений.

Тобто, підводжу ризику. Для того щоб зараз ми по Постанові робили, ми зараз будемо ще 2-3 місяці вносити зміни, як це регламент визначає, але це не вирішує питання в комплексі. У нас залишається повністю не визначене питання наших громадян, які знаходяться або утримувалися в ОРДЛО. Чому? Тому що певним категоріям, певним громадянам, які там були і були звідти обміняні, їм надавалася допомога. Ми ж пам'ятаємо – це ж по 100 тисяч, яка громадянам, які у 17-му році і в січні 18-го там одна людина, була надана допомога. Всі ж інші пишуть, які раніше звідти виходили, які там

утримувалися. «А ми? А ми, що не такі? Ми за Батьківщину стояли, ми там теж в полоні були. А чому?» Таке от питання. Тому ми звертаємось до Комітету стосовно активізації роботи в сеп ж таки в підготовці законопроектів в цьому плані, які б вирішили ці питання. І зняло б цю напругу соціальну, і забезпечило б захист громадян України з зазначених питань. Дякую за увагу.

Так є сім законопроектів. Звичайно, якщо ми будемо вносити 8-й чи 9-й, то...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Олександрович! Зараз запитання членів Комітету, потім запрошених також. Колега Логвинський, будь ласка.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Вибачте, Ігор Олександрович, я не знаю, яка у Вас посада?

ГРИБ І.О. Начальник відділу з питань осіб, позбавлених особистої свободи Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Скажіть, будь ласка. Я хотів би зазначити, що я є автором першої бюджетної програми, яка Вам видала гроші, і додаткової програми, яка навіть з голосу була промовлена, як вимога «Народного фронту» для того, щоб була фінансова підтримка. За статистичними даними, я бачу, що тільки 77, Ви кажете, осіб звернулося. Не звернулося. Скільки звернулося?

ГРИБ І.О. 77 і 54.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. 140 осіб. 100 тисяч гривень на 140 осіб – це 14 млн. гривень загалом. А навіщо ми тоді давали Вам гроші загалом? Як Ви вважаєте? У нас не вистачає осіб, які звертаються, або 100 тисяч гривень – це

загальна підтримка, яка дійсно може якось поновити права цих осіб, які попали в цю проблему? Ви нам потім відповісте, але я Вам можу сказати свою думку як автора цих заходів. Ні, не для цього. Загальна мета, Ви поставили акцент у Вашій промові про певну суму грошей – 100 тисяч гривень як одноразова підтримка. А загальнодержавна мета цієї строки державного бюджету була – надати захист і підтримку цим громадянам. І дійсно, вона була подана безпосередньо по Криму. Бо для питання, що стосується ОРДЛО, повинна бути окрема програма. Там інша ситуація, інші дії, інші особи. Це військовополонені чи не військовополонені. І тут є інші обставини. В даному випадку тут є громадяни, які знаходяться на окупованій території. Фактично весь час в полоні вони знаходяться. І вони повинні знати, що вони гарантовано, у разі порушення їх прав, гарантовано буде їм захист. Тепер, саме тому моя пропозиція наступна. Я не згоден з Вашою позицією по двом пунктам. Перший пункт – для того, щоб приймати окремий законопроект щодо визначення статусу політв'язнів. Я вважаю, що це питання, яке повинно вирішити Міністерство і своїм рішенням приймати рішення про так званий статус політв'язнів. Це перше. Я розумію, що можна приймати законопроект на законопроект, на законопроект. Але це може бути рішення, яке може бути одразу. Це перше.

Друге. Постанова Кабінету Міністрів. Відповідно до змін до Державного бюджету повинні бути розроблені всі інші заходи. Як підтримуються діти, які заходи де окупації, інші заходи по де окупації, що ми робимо в рамках того, щоб захищати цих людей? Підтримувати. І це не грошова виплата. Це вплив, це підтримка, це збудована система. Оце ми хочемо побачити в Постанові Кабінету Міністрів. Я можу залучитись до цього. Я буду долучатись до того, щоб цей текст робили. Бо це для нас головніше, як для Комітету. Для мене як автора цих поправок. Дякую.

СУСЛОВА І.М. Ігорю Олександровичу, тут є ось такий закон. Закон про Державний бюджет, який враховує ось таку програму. Я назву програми

зачитаю і сама назва вона говорить сама за себе. Заходи щодо захисту забезпечення прав та інтересів, соціальної реабілітації осіб, позбавлених особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційними адміністраціями та/або органами влади Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях України та/або території Російської Федерації у зв'язку з громадською або політичною діяльністю вказаних осіб, а також підтримки зазначених осіб та членів їх сімей, у тому числі відшкодування витрат пов'язаних із їх відвідуванням, наданням особам позбавленим особистої свободи, членам їх сімей правової допомоги, медичних та соціальних послуг, виплат державних стипендій імені Левка Лук'яненка.

Тобто фактично ми говоримо про те, що державна програма передбачає надання фінансової допомоги абсолютно всім, тут не має критерію кримським не кримським, тим яким в Росії знаходяться, або знаходяться на території, нині окупованій частині Донецької та Луганської областей. Тобто фактично виходить так, що Міністерство тимчасово окупованих територій сьогодні самостійно ухвалює рішення, порушуючи закон про державний бюджет, в якому є дуже чітко визначена програма на те, щоб не підтримувати і не надавати матеріальну допомогу решті людям, які були політичним в'язнями на територіях ОРДЛО, правильно я розумію?

(Мікрофон вимкнено)

ЧУБАРОВ Р.А. ... потім, бо щас все ми можемо заплутати. Ви сказали, що ви зараз працюєте над постановою, це знову аналог такого як було у минулому році? Тобто це одноразова допомога? Так?

ГРИБ І.О. Ви дуже правильно сказали стосовно що і погоджуюсь, що ОРДЛО і це речі, які трошки не сумісні. Я дуже підтримую. Правильно сказали, що у програмі бюджетній з'явилися зараз на соціальну реабілітацію, воно тільки, воно з'явилося і зараз воно, я зараз на соціальній реабілітації

зупинюсь трошки. Правильно це все було сказано. Питання я піднімаю, визначення статусу визначається не постановою, не підзаконним актом, мені здається, не рішенням міжвідомчої комісії, на якій підставі воно може признавати, а законом. Статус громадянам надається законом. Статус чорнобильця постраждалого від аварії на Чорнобильській катастрофі, статус ветерана військової служби і так далі. Це перша відповідь.

Питання друге. Чому ми не надаємо чи не хочемо надати. Хочемо надати, але для того, щоб надати, мають бути підстави, які надають цій комісії, яка у нас є, надати ці кошти і потім надавати їх точніше. А не на свій розсуд, вибачте, я підкреслюю, на свій розсуд комісія вирішує, ну як взагалі це може бути, що ця особа вона є постраждала, точніше чи вона має умовно статус чи немає статус цього політв'язня. Це має бути визначено законом.

Стосовно деокупаційних заходів. Дякуючи вам додалися ці кошти, зараз тут 126 мільйонів. В нас 30 мільйонів вдалося. Зараз по цьому вноситься зміни в цю постанову, приводяться відповідно до регламенту всі ці документи, які мають бути приведені. І у зв'язку з появою у бюджетній строці та деокупаційні заходи. Тому ми і вимушені зараз проводити це внесення знову змін в цю постанову.

ЧУБАРОВ Р.А. Це буде разова допомога?

ГРИБ І.О. Це знову буде разова допомога. По цій постанові по соціальній реабілітації громадяни які ...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Зміни вже закінчили?

ГРИБ І.О. Ми їх направили в центральний орган виконавчої влади для погодження, вони знаходяться там, відповідно до порядку. Тобто ми розробили зміни в проекті всі ті що мають бути ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Мікрофон вимкнено)* ... ви закінчили відповідати на це питання? Тоді наступне запитання...

ДЖЕМІЛЄВ М. Звичайний термін політв'язні було в законопроекті про оказание помощи політв'язням, но этот закон не принят. Вы вот сейчас употребляя термин політв'язні, чем руководствуетесь, что вкладываете в это понятие?

ГРИБ І.О. *(Мікрофон вимкнено)* вона не визначена тому я кажу, що треба приймати ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ви в своєму вступному слові сказали, що ви використовуєте Резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи 12 року. Тобто це ...

ДЖЕМІЛЄВ М. Оно правильно, потому что в том законопроекте была тоже ссылка на решение Парламентской Ассамблеи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто це згадав, але там ситуація була трошки інша, але зараз ми наступне ще коло. У мене уточнення, тому що не зовсім зрозуміло, коли ви виступали, ви сказали, що у цій постанові, якщо не помиляюсь 328, не йдеться і на її підставі не можна надавати відповідну допомогу людям, які громадяни України, які знаходяться на території або ОРДЛО. Так?

(Загальне обговорення).

ГОЛОВУЮЧИЙ. По Криму можна, а по цьому не можна? Це я так правильно розумію чи ні?

(Загальне обговорення).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, да, прошу.

ГРИБ І.О. Я поясню, комісія керується, є перелік відповідно до постанови, є перелік документів, які повинні бути надані для прийняття рішення. По ОРДЛО у нас приймаються документи, Україна визнає документи, це свідоцтво про народження і свідоцтво про смерть. Коли людина приносить, пишуть заяви, от у мене люди, пишуть заяви, і там лежать висновок так званого суда там якогось ДНРу ЛНРу і члени комісії цього просто не визнають і воно не сприймається. І далі всі люди, яким була надана, ми йдемо трошки назад, всім громадянам, яким вже була надана допомога, які були визволені з полону з ОРДЛО і з ЛНР, їм допомога надавалася виключно по постанові Кабінету Міністрів, по конкретному списку, які надавали СБУ після певної перевірки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. СБУ входить до складу вашої комісії?

ГРИБ І.О. Вони за згодою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто не входять.

ГРИБ І.О. Вони за згодою, але не входять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За згодою не входять.

ГРИБ І.О. За згодою не входять.

ЧУБАРОВ Р.А. Хочу виступити трошечки. Дивіться, ми маємо, які би ми запитання не ставили до міністерства, маємо виходити з того, що поки

чітко законом не будуть визначені критерії, тут буде дуже багато такого не суб'єктивного, я би сказав, такого ручного керування і осмислення. Я зараз спробую це на деяких моментах.

Коли ми беремо людей, які репресуються там в Криму, є гоніння, у нас є якісь формалізовані моменти, хай вони і з боку країни окупанта і її структур. Є підозри, тобто людина звинувачується в чомусь, вже можна оцінити в чому її звинувачують, зараз мова не йде про формальний бік документів, мова йде про наше осмислення того, що там відбувається. Є рішення суду. Є потім терміни. Тобто ми маємо якесь завершене явище, тому ми можемо оцінити цих людей з точки зору наших оцінок, наших критеріїв. Чи він є, я не прив'язуюсь зараз жорстко до слова політв'язень, це людина, як громадянин України потрапила під каток окупантів і що би там не відбувалося, ми не деталізуємо певні там, кожний момент її поведінки. Але ми беремо в тих реперних точках, що з цією людиною відбувається. І в нас там, як правило, хоча там теж 54 відмови і різні ситуації є по рівню по ступеню і по статусу цих людей.

Коли вже мова йде окремі райони Донецької, Луганської областей, я зараз говорю те що є, по крайній мірі з чим я стикався. Це люди, громадяни України, які там опинилися з різних мотивацій, знову ж бандитів, тих, хто ними керує, і в той же час ми не можемо мати от завершене, в багатьох випадках ми не маємо завершені такі документи, які дозволяли б нам осмислити Іваненко з яких причин там знаходиться, Петренко з яких причин. Короче кажучи там є починаючи від якихось кримінальних причин люди, хоча таких дуже мало. Основна і перебільшуюча частина це люди, які якимось чином не сподобалися тим бандитам і вони там дійсно є. Тут в них завжди будуть питання. Ми кажемо от СБУ сепарацію робить по спискам, ще щось таке. Тому тут треба законом дуже чітко ці моменти встановити. Поки цього не буде ми будемо мати тут по всюду проблеми. Я хотів оце сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уточнююче питання. От з цих 54 осіб, яким відмовлено. Ви могли б класифікувати причини такого відмовлення? З того, що я почув, виглядає так, що якщо це стосується Донецької, Луганської, це може бути причиною відмови. Є якісь узагальнюючі цифри, брейк даун оцих 54?

ГРИБ І.О. *(Мікрофон вимкнено)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Натисніть.

ГРИБ І.О. Більш конкретно я підготую, при необхідності звичайно, більш конкретні, ми не думали, що так деталізовано будемо розмовляти. Вибачте, якби я знав, я б звичайно це підготував. Але відмови як кримських так і хто в ОРДЛО. Але дивіться, на чому хочу наголосити. Якщо по Криму, то у нас є правозахисники працюють, Меджліс працює, родичі працюють. У нас є зв'язок, у нас є ЗМІ, які висвітлюють певні ці речі, у нас є інформація, яку ми, до речі, перепроверяємо, беремо з різних джерел для того, щоб зрозуміти, ця людина, вона підпадає під оцю політичну громадську діяльність, чи є вона така. І ми зовсім нічого не знаємо, хто нам приходить з ОРДЛО. Ті, хто пишуть. Може він герой України, питань нема, але в нас немає документації, вибачте, це ж державні гроші. Має бути документальне підтвердження для комісії, для того, щоб прийняти. У нас їх нема. Тому, ми ще раз наголошую, ми виступаємо за врегулювання в законодавчому порядку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але чи є в списку, хто отримали цю допомогу, ті, хто з Донецької, Луганської областей? Жодного?

ЧУБАРОВ Р.А. У нас було окреме засідання Уряду. 24 військових моряки, це по 100 тисяч, у нас був обмін, пам'ятаєте достатньо такий, велика

група була, 70 чи 60 ... вони отримали, багато з них, не всі. Там якраз були випадки, коли виявилось були люди, які жодного не могли бути по тих критеріях, тобто у нас є такі втручання, крапельні, але ці крапельні іноді по кількості не менше ніж по Криму, більше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, члени комітету і потім я хочу запросити присутніх. Прошу.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Перше, я би хотів Вам нагадати, що термін політв'язнів в статті бюджету не присутній. Тому ви можете визначати те, що вважаєте за необхідне, я підтримую цей законопроект, але для ведення заходів деокупації термін політв'язнів не потрібен. Тому давайте не будемо плутати речі. Це перше.

Друга річ. Є виплата, як часткова компенсація людям, які постраждали, вони можуть бути постраждалими від злочину, можуть бути постраждалими від стихійного лиха або інших речей. В даному випадку не треба визнавати політв'язнями саме тому ми надаємо 100 тисяч гривень чи щось інше, мова йде про те, що державний бюджет і це передбачає, може компенсувати, якщо права людини були порушені. Крапка. Саме тому я казав, що не треба приймати закон, пане Чубаров, пана Мустафи Джемільєва, треба працювати, але з вас вже це не зупиняє. Це перше.

Друге. Коли у нас йшла дискусія про це саме в цьому кабінеті з представниками вашого міністерства рік тому, я ще якось розумів. Саме тому ви пропонували зробити комісію, де залучити всіх людей. Далі ми вирішили проблеми з вашою комісією, з Міністерством фінансів вирішили, що воно долучилось. Зробили комісію, вже почала працювати комісія і знову у вас проблема. Рік ми цим займались. Якщо ви настояли зробити цю комісію, ви її зробили, то чому не визначати політв'язнями, ви не повинні визначати політв'язнями, ви повинні визначити, що права цієї особи дійсно порушені.

СУСЛОВА І.М. Постраждалі.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Саме тому ...

ЧУБАРОВ Р.А. ... зараз продовжите, я дуже вибачаюся, от у тому справа, що ми маємо де сісти і все це деталізувати. Права порушені, да, загальний такий підхід. Ви знаєте, права порушуються і у людини, яка займається крадіжками, а потім до нього ставляться ті бандитські структури таким чином, що повсюду його. Тобто все одно їм, от в чому проблема, доводиться самим формулювати якісь фактори чи мотивації, які їм надають таке внутрішнє розуміння того, що це не просто громадянин України, не просто громадянин України, а громадянин України, який потерпає від окупантів чи бандитів внаслідок своєї громадянської позиції, а не внаслідок того, що він пішов і комусь там наркотик продав.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Стовідсотково ...

ЧУБАРОВ Р.А. Ми зараз розбираємося по своїх деяких людях і ми десятками ...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. А для цього є комісія, СБУ, ГПУ, я не знаю що ще хто там є. Вони надають цю інформацію і комісія приймає рішення. Навіть якщо вона помилиться це краще чим не дадуть ще десять осіб. Це перше.

Друге. Якщо ваша постанова Кабінету Міністрів, буде в ній держати той сенс, який я заклав в ці зміни, і буде ще раз іти мова тільки про одноразову допомогу, а не про заходи деокупації, то я перший, який зарублю цю постанову Кабінету Міністрів і буду притягати до відповідальності осіб, які не розуміють, що ми тут рік вже кажемо. І чому я від своєї фракції відстоюємо, забираємо ми з наших грошей забрали з іншого бюджету

передали сюди, зараз я визнаю, що ви знову подали постанову, яка знову не відповідає, чому депутати закладали ці гроші і знову ми через рік почуємо, чому ви їх не використали.

ЧУБАРОВ Р.А. Вибачте, пане Голово, я ...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Якщо я пропоную ще раз постанову разом з членами Комітету, доопрацювати нормальну постанову, треба буде маленькі зміни до держбюджету, ми вже робили один раз, коли просили Ірину Геращенко, зробимо ще раз, але вже остаточно, щоб ми знали, що Мінфін спрацює.

ЧУБАРОВ Р.А. Пане Голово, я вибачаюсь, можна одну репліку. Я думаю, що найголовніше, що ми маємо зараз вирішити, що сказав зараз наприкінці Логвинський, він іноді каже дуже принципові речі. Ми, дійсно, минулого року зробили це як разове, це не допустимо, щоб ми і далі так йшли. І це буде більше накладувати на нас відповідальності і на міністерства і на депутатів і що потрібно давайте терміново, але це міністерство нам має сказати, якщо закон, то давайте його в зал виносити і приймати.

Це потрібно переводити на постійну підтримку тих людей, які потерпають і продовжуватимуть, вони знаходяться, тобто це має бути постійна підтримка. Цих людей можна ужесточити умови підтримки, але, тим не менше, вони мають, ті хто отримують її, вони мають отримувати поки ці умови, від яких вони потерпають, вони поки не щезнуть.

ГРИБ І.О. Дякую за запитання. Я трошки назад, спочатку іще раз. Ця. Ми виступили ініціаторами сьогоднішньої презентації з однією метою, показати шановним народним депутатам ті проблеми, які у нас стоять і показати, що без прийняття відповідних законів ми не бачимо шляхів, щоб вирішити ці питання, які ви, пане Логвинський, правильно підіймаєте.

Вирішити їх просто підзаконним постановою Кабінету Міністрів неможливо. І вносили ми зміни в бюджет, дякую теж і за вашу допомогу, але внесення в держбюджет зміни були у зв'язку з Указом Президента про Левка Лук'яненка. Тоді було внесення змін в держбюджет. Тому весь час, я так зупинявся на тому, так воно і відтягувалося це все діло. Поки цей, не буде прийнято відповідних законів – не буде ніякими постановами ми це питання не врегулюєм.

КОТЕЛЯНЕЦЬ І. Доброго дня. Ігор Котелянець – об'єднання родичів політв'язнів Кремля. Дякую Григорію Олександровичу за доповідь. Я одразу хочу відреагувати на те, що говорили депутати. Пан Логвинський згадав про СБУ і долучення до СБУ. Я просто вам скажу, це просто така емоційна буде репліка. Не дай Боже, щоб до цих процесів було долучене СБУ. Тому що, ну знаєте, за нашою інформацією, за нашими розслідуваннями родичів по деяких історіях з нашими рідними, скажімо люди, які причетні до таких структур - вони просто продавали деяких зі списку політв'язнів, тобто у нас не всі там працюють на Україну, на жаль. Стосовно те, що було сказано народними депутатами, стосовно прийняття законопроекту і визначення статусу політичного в'язня – цілком підтримуємо. Так і повинно бути, але до цього моменту, до цього моменту чим керувалися державні органи влади при визначенні хто є «політичним в'язнем», а хто не є «політичним в'язнем».

У нас є авторитетні визнані правозахисні організації, українські, да, в тому числі, які збираються окремою нарадою, які перевіряють інформацію стосовно громадян України, звіряють чи відповідає ця інформація критеріям політичного переслідування і виносять рекомендації, да, вже державним органам влади, що ми вважаємо, що ці люди підпадають під політичні переслідування і рекомендуємо вам користуватися цим списком.

На сьогоднішній день у нас є Павло Клімкін, Ірина Геращенко, інші люди, які займаються питаннями перемовин, обмінів там і так далі, які користуються цим списком з 70 людей, да там, біля 70 людей. І от я хочу

запитати у Ігоря Олександровича. Ви знаєте про цей список, ми бачимо, що отримали 77 людей да всього цю допомогу. Ми знаємо, що є список політв'язнів з 70, але з ваших 77 ще туди входять моряки, їх 24. Тобто я правильно да роблю висновок, що у нас зі списку із 70 політв'язнів отримали 49, чи ні?

ГРИБ І.О. (*Мікрофон вимкнено*).

КОТЕЛЯНЕЦЬ І. Ага. Тобто той список із 70 політв'язнів, яким користується на разі сьогодні і МЗС, і інші структури – там всі отримали. Да, який оприлюднений він, абсолютно там всі отримали. Добре дякую.

САЧИНЕ Л.М. Всем добрый день. Сачине Люсия Николаевна – председатель ромских общественных организаций Житомирщины, член ромской рады Украины, член рады национальных меншин Украины, член громадской рады при Житомирской облдержадминистрации двух каденций и руководитель центра помощи участникам АТО. Шановні депутати, шановний Голово. Вы знаете, что я не один раз уже присутствую на заседаниях вот ваших, принимаю участие, я вам очень сильно благодарна, что вы даёте такую возможность.

Так уж случилось, что я 5 лет работаю с бойцами, я работаю не просто на мирной территории, я выезжаю в АТО, я работаю с бойцами под пулями, я надаю юридические консультации бесплатные да. І у зв'язку з цим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, вибачте, якщо є це по темі. От зараз у нас є питання.

САЧИНЕ Л.М. Да. У зв'язку з цим. Так уж получилось, что я причастна к внутрішньо переміщенням особам. Почему? Потому что я сама предоставляла такую возможность, идя пешком, рискуя своей жизнью,

рискуя жизнью людей своей национальности, перевозила людей на эту мирную территорию.

Шановні депутати, у нас есть законодательство Украины, есть Министерство социальной политики, которые должны поддерживать. И я считаю, Игорь Александрович, что вот эта материальная поддержка внутрішньо переміщених осіб 492 гривні – это просто ничего, понимаете как, вот. Это первый момент.

Второй момент. Есть внутрішньо переміщені особи ромської національності. Я понимаю, что существует в стране стереотип, но у меня люди, инвалид второй группы, и некоторые рома живут просто в сараях. То бишь, есть люди, которые более-менее устроены, вот мы с Мустафой общаемся. И есть у нас который в наш центр обратился Исмаил, он крымский татарин, у него есть инвалидность, он воевал, вот. И мы сейчас ему добиваемся тоже социального жилья. То бишь, шановні депутати, у меня очень большая к вам просьба, пожалуйста, чтобы заработало Министерство социальной политики. Еще раз повторяю. У нас есть жилищный кодекс, чтобы было социальное жильё, чтобы была социальная защита внутрішньо переміщених осіб. Пожалуйста. И пан Георгий Владимирович, вы очень правильно говорите. Целый год, целый год непонятно что там делается. И я так думаю как руководитель, как общественный деятель да, что надо всё таки как участник боевых действий, что надо всё-таки это министерство проверить. Что они там вообще делают да? И почему это целый год такое. И пожалуйста внесите те дополнения и изменения о том, что я сейчас вас прошу и что говорю. И по всей Украине и не только в Житомирской области идёт дискриминация ромен, которые живут на территории Украины, а тем более внутрішньо переміщені особи. И Георгий Михайлович, я не однажды уже обращалась к вам и вы знаете, что несколько лет тому назад был рейдерский захват моего помещения. Ко мне была применена физическая сила, и не только ко мне. У меня идут угрозы. То бишь я когда прихожу на депутатский корпус вот, там тоже меня оскорбляют, обзывают. Из-за

уваження к вам я не хочу вообще озвучивать те слова, как меня унижают вот. И всё-таки я человек, я очень горда, что я ромне, очень горда. Я представитель национальной меншины. Мы не ушли в сторону, у нас нету, чтобы все услышали и все нас поняли. У нас нету страны, но у нас есть родина и родина наша Украина. И наша родина нас должна поддерживать. Пожалуйста, очень прошу и хочу передать слово своей коллеге.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут я передаю слово.

САЧИНЕ Л.М. Да, спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, до мікрофона.

ТОМАК М. Доброго дня. Марія Томак. Я тільки дві короткі репліки, повертаючись до теми. Я просто хочу все ж таки з паном Ігорем трошечки не погодитись. Що стосується людей, які перебувають на тимчасово окупованій території Донецької і Луганської областей. Мені здається можна було би застосовувати критерій наявності кримінального провадження у правоохоронних органах України щодо незаконного позбавлення волі, от 146 стаття, цим якраз займається Національна поліція. І власне вони збирають матеріали провадження, дані, які стосуються власне обставин ув'язнення особи і таке інше.

І друга репліка щодо того, що у нас дуже прикра ситуація складається, мені здається із законами. Тому що вчора на Комітеті з питань національної безпеки депутати народні підтримали винесення до сесійної зали законопроекту 8337, головним автором якого є Ірина Геращенко. Ірини Володимирівни не було на засіданні, але був її представник, йому слова не надав пан Пашинський, але тим не менш депутати цей законопроект підтримали, навіть його не заслухавши. І в чому проблема? Проблема в тому, що складається зараз ситуація, коли цей законопроект суперечить тому

законопроекту, який був підтриманий Комітетом власне з питань прав людини. Якщо пригадуєте на одному з попередніх засідань був присутній пан Шухевич і доповідав щодо цього законопроекту. І власне. Так, 8205. І мені здається, що тут можливо саме цей Комітет міг би ініціювати якесь узгодження, якусь розмову, якусь нараду. Я не знаю, яким власне має бути формат. Але власне кажучи ця ситуація вимагає якоїсь, якогось вирішення. Тому що ці два законопроекти один одному суперечать. Можливо Ірина Володимирівна, як віце-спікер, ініціює ухвалення законопроекту 8337, але тоді взагалі не зрозуміло як бути зі статусом. Так, так, тобто можливо Комітет міг би звернутися до Ірини Геращенко з проханням якусь нараду ініціювати і залучити пана Рефата і пана Мустафу Джемілева, так як автора одного із законопроектів, які цієї теми стосуються. Власне така репліка, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги є тут структурна проблема. Просто є структурна проблема. Колега Логвинський про це говорив. Що фактично, коли бюджет – це ж закон про бюджет. Тобто є виділені кошти. І у нас з року в рік ця ситуація повторюється. І в даному випадку є два підходи. Один запропонував колега Чубаров, тобто виписати максимально так, конкретно критерії, які б дозволили потім такі виплати, зокрема у цьому випадку, робити. Є інший підхід, коли говориться постраждали з огляду на їх громадську або політичну діяльність. Дуже важко все це, завжди є суб'єктивно, тобто є. Тоді навіщо створюється комісія? Певні критерії комісія виробляє з точки зору тих рамок правових, які встановлені законом. Тоді просто втрачається сенс ну існування комісії. Тим більше що. Ну і я думаю, що тут є речі, які структурні, системні речі. Тобто ми будемо наступного року, я впевнений, теж саме обговорювати. І більш того, є у нас випадки, коли вже прийнятий закон, а він просто банально не виконується. Вона створена вже комісія з пропавших без вісти? Вже створили?

(Мікрофон вимкнено)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає постанови, немає положення. Є закон, який зобов'язано було до 2 листопада, але цього немає, розумієте. І в даному випадку, я думаю, ми просто ходимо по колу.

Були кілька таких конкретних пропозицій. Наприклад, от мене бентежить, не тому, що я там з Донбасу чи сам, просто сама логіка. От коли ми говоримо от є 77, які отримали, 54 – яким відмовили. Ні в першому, ні в другому немає тих, хто постраждали з огляду на їх громадську і політичну діяльність на Донбасі. Тобто ми, зворотнього (*нерозбірливо*), що там взагалі не страждають, не позбавляють волі за їх громадську і політичну діяльність, якщо жодна людина не отримала.

(Мікрофон вимкнено)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну так, але от скажем ну з іншого боку зауваження що там є в засобах масової інформації, ми звертаємо на це увагу, але ж це дискреція комісії тоді, якщо ви берете і так далі. Тобто за аналогією можна сказати, якщо наприклад, ім'я хто Ігор Козловський да, воно стало відомим, тому що про це писали, це якось було озвучено. Тобто він мав би або таке. А якщо не знають, скажем є різні люди, які на подвалі там сиділи і або колишні викладачі там Донецького університету, або інших вишів або хтось і про них можливо і не писали, тому що таких людей просто багато. От в чому проблема.

А що ще цей наказ, який, 108? Там є проблеми з цим наказом чи ні? Хвилинку, 106, да, 106. Тобто ви затверджуєте, ви ж самі затверджуєте положення про комісію. Чому в тому наказі не можна прописати речі, ну припустимо, є певні речі, от скажімо у нас комітет може бути закритим засідання і незакритим. Була пропозиція виступаючих, що оскільки є, збираються, ведуть реєстри правозахисні організації, чому б в форматі, який дозволяється не передбачати участь визначених правозахисних організацій. Їх у нас не так багато, які займаються цими речами, в тому форматі і розглядати ситуацію, яка не стосується ну якихось гіпотетичних питань, які б

не дозволяли це робити. Хоча я не уявляю собі. Тобто вам би це була допомога, і власне це людям була допомога, тому що якась інформація, яку можна верифікувати, яку, містяться якість докази того, що людина займалася, якщо у вас немає публікацій якихось, публікації можна надати і так далі. Тобто є ж цей обмін. Є, можна співпрацювати і залучати той ж Червоний Хрест, ту ж Моніторингову місію з прав людини ООН, речі, які б можна було верифікувати або збирати по окремим, досьє створювати, файли відповідно, які стосувалися цієї категорії. Просто тоді втрачається зміст діяльності цієї комісії, втрачається, про це колеги вже говорили, що ініціатива мати бюджетну, ці кошти на це вона втрачається. Як би ви бачили от з урахуванням обговорення? Що від Комітету? Ви говорите, що треба приймати закон, яким там.

(Мікрофон вимкнено)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я про це сказав. Колега Брензович, будь ласка.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Я тільки одне. Дивіться, уже все було сказано. У вас є комісія, яка має це питання вирішувати на основі тих даних, які ви маєте. Якщо би був прийнятий такий закон, він не може стосуватися кожного, деталі життя, які зараз є. По-перше ми маємо прийняти закон про політв'язнів в інших державах, чи як, чи на окупованих територіях. Яким чином? Я це рахую нереальним. У вас є кошти, у вас є комісія, вирішуйте по конкретним питанням, надавайте допомогу.

СУСЛОВА І.М. Тут створення штучного конфлікту, ви розумієте, якщо на одній частині окупованої території люди отримують гроші, а якщо ти на іншій частині, то це просто.

БРЕНЗОВИЧ В.І. Я згоден, але це не питання *(нерозбірливо)*.

СУСЛОВА І.М. Це внутрішній конфлікт, мені здається. Навіть серед представників громадських організацій, тому що одні, це якісь нерозуміння взагалі.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Ви знаєте в чому проблема? Як то кажуть коли машина не їде то це проблеми в прокладці між рульом і сиденієм. Рік тому я створив ваше міністерство ні Мустафи ні Рефата не було ми створили. Ми вимагали. Я він перемовини я знаю які завдання повинні виконувати. Єдина підстава чому зараз це не працює, тому що державну службовці у вашому міністерстві не готові на себе брати відповідальність, тому ви все хочете перекласти на депутатів, прийміть нам закон про політв'язнів, прийміть закон про політв'язнів скільки разів ви просили прийняти закон. Ви сказали один раз у зв'язку із зверненням Президента, неправда. Тричі. Закон Державний бюджет було за слов моя поправка і інші заходи деокупації і ще 30 мільонів і це тільки прошу були. Більш того я сам півроку вів перемови, що давайте змінемо, що ви хочете побачити? Ви знов закон, закон, закон, закон, закон, в кінці кінців нічого не прийняли. Тепер ви знав приходите і кажете ми вже всі Постанови Кабміну прийняли, ми чекали рік не могли прийняти потім комісія погана зробили комісію зараз ви кажете знов прийміть нам закон. Я впевнений якщо ми знов приймемо закон ви знов прийдете і скажете потрібна Постанова Кабміну. І вона знов не така і закон не такий. Якщо ви не можете інші міністерства не мають таких законів, міністерство юстиції, міністерство соцполітики, не мають окремих законів для виконання державних програм. Тому якщо ви офіційно кажете, що ви цю програму виконувати не будете, якщо ще раз ви кажете ви без закону працюєте, я не маю жодної підстави для того, щоб далі ваше міністерство функціонувало. Бо вас створювали саме для того. Якщо тільки мова про сто тисяч, ні не про сто тисяч мова. Було про адвокатуру захист, щоб відпрацьовувалось адвокатські послуги, щоб люди знали, що хоча б хтось їх захищати буде. Не працює. Мова йшла про підтримку сімей, сто тисяч

гривень це підтримка, вам сказати скільки коштує день підтримав в Криму людей за те що вони знаходять там за ґратами. Щоб якось сім'ю підтримати, щоб їжу якусь дали. Прямо тому, давайте ставить точку. Я вам від імені комітету, якщо мене зараз колеги підтримають прошу в письмовій формі, ми до вас якщо треба звернемося, ні то вважайте, що це мій запит. Написали чіткі кроки, що вам не вистачає з метою забезпечення всіх програм це і соціальний захист і проведення заходів деокупації, це кримські дні продовження санкцій, далі, далі. Що ви плануєте і що вам для цього потрібно. І якщо ви там напишете відверто, я вас прошу те що ви сказали, що без закону ми це робити не будемо, будь-ласка будьте відвертими тоді ми будемо приймати рішення. Якщо ні, будь-ласка план і будемо стежити за його виконанням. Дуже вам вдячний. Це не особисте, це питання вже системи. В нас є багато постраждалих, але нажаль це смішно, що кажуть у зв'язку з тим, що державний службовець не хоче брати відповідальність люди стали продовжувати страждати. І мені соромно коли міжнародним організаціям я відповідаю на ці питання. Депутат в інших країнах. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас все. Мусимо закінчувати оскільки у нас ще є різне. І хочу також нагадати, що в нас 10 квітня будуть слухання ... *(тихо говорить)* і я зараз надам слово колезі Чубарову. Я вважаю, що ця розмова просто ні до чого не призвела сьогодні. Тому що ми, брати відповідальність справді це добра справа і в даному випадку я думаю, що там є якісь інші, моя гіпотеза, ну так є якісь гроші, якщо ми почнемо то будуть такі черги і на, от одна із неофіційних причин чому там комісія не створюється із пропавших безвісті, те саме ж це ж гроші. А де там, а як там, а що там. Чисто так це говорять. Так є закон який не виконується, просто не виконується. Пафосні такі слова про наші люди, війна незакінчена коли не знайдені останній зниклий безвісті. І його сім'я знає про це він не похований. Кожного дня ми чуємо це з трибун. Закон от не виконується, те ж саме, знову ми по колу ходим і потім видумуємо щось пов'язане, це було як привід знайшли.

Це було із стипендіями Левка Лук'яненка, щоб якимось чином відреагувати на цю річ яка всім відома. Тому я думаю що тут питання не в Ігорі Олександровичу, це питання політичне, абсолютно. Ми можемо скільки угодно сидіти тут обговорювати це питання політичне, як завгодно називайте, політичної волі немає, взагалі не розглядається те пріоритетом. Але це реально політичне питання. Чому у випадку коли резонансна подія затримки і арешту українських моряків зразу же незважаючи ні на що прийняли рішення видати і відзвітувати і потім ще й показувати як ми захищаємо своїх, тому що воно попало на екрани телебачення. І тому що там в політичних цілях можливо хтось захотів це використати. А це просто безіменні люди, або люди які невідомі і немає бажання цим займатися тому, а хто ж про це дізнається. От і все. Тому я, моя пропозиція така: і я колег прошу це підтримати, щоб за підсумками цього обговорення, інформації, яка була від імені комітету ми сформулювали наші пропозиції, до того як ми бачимо, тому що ми можемо очікувати від МІНТО, але це навпаки як ми бачимо кроки щодо вирішення. Я прошу правозахисників, які просили бути присутніми, щоб це розглядалося відкрито також надати свої конкретні пропозиції. Якщо це стосується постанови, постанови, якщо це стосується наказу, наказу. Хоча це не ортодоксальний підхід. Такий неформальний щоб писати постанови. Якщо це стосується змін до закону і таке інше це ми можемо робити. Але ми маємо тут ініціювати. Політичні волі і бажання цим займатись на рівні нажаль профільних міністерств, Кабінету Міністрів в цілому, я не бачу. Просто. Ми можемо таким чином, колего Логвинський, щоб ми сформулювали таким чином ці конкретні пропозиції, я прошу тоді виступаючих запрошених надати у максимально стислі терміни інформацію, щоб там було дві речі. Ті речі які стосуються реалізації цих бюджетних програм і на що треба звернути увагу, законодавчого забезпечення, де говорилося про законопроекти в тому числі про ці протиріччя між двома законами, одна з наших колег є співавтором і того і іншого закону. І в тому, що стосується іншого. І я думаю, що назріла, ми можемо на одне з засідань, в

залежності коли буде час, я думаю просто заслухати комплексну роботу міністерство МІНТОТ. У всіх її аспектах. Тому що час, *(англійське слово)* він минув. Встановлення, роз... я думаю... Варто заслухати, скільки законодавчих ініціатив підготувало міністерство, ініціювало, які є речі які не дозволяють виконувати функції заради якого це було створено. Це до речі рекомендації наших парламентських слухань. Тоді б ми могли більш комплексно на це подивитись, тому що Ігор Олександрович дав так як воно є. Він не може зробити трошки більше, трошки більше. Є певна рамка в якій він працює. Тоді б другим пунктом ми б прийняли рішення в рамках парламентського контролю підготувати окреме засідання комітету розширене, розширене засідання і не тут, а треба там де більше, де заслухати звіт міністерства про виконану роботу. Приймається така пропозиція. Дякую. Тоді у нас уже час вичерпано, різне прошу. Дякую.

ЧУБАРОВ Р.А. Вибач, Георгій, я зараз про тебе буду говорити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вже різне.

ЧУБАРОВ Р.А. Да. Тут була репліка Логвинського, що він створив міністерство, то я це залишаю без коментарів. Але хочу сказати, що ідея створення міністерства вона багатьма нашими колегами доводилась. Хоча треба сказати, що Логвинський був один із тих хто

(Шум в залі, сміх)

А тепер друге пішов вже Грим, а ви тут я хотів би іншу ще тему, щодо взаємодії з громадськістю. Я дуже просив би тут якщо потрібно я тут готовий прийняти участь у якомусь або нараду з тими з ким ви не знаходите на цьому етапі порозуміння. Я можу допустити, більш того я допускаю, що є такі моменти які потребують обережного обговорення і особливо там списки і таке інше. Але загальні принципи тут не можуть бути такого щоб загальні принципи, щоб це обговорювати з громадськістю. І в різному. Я хотів би

сказати, пане голову, про те що в нас зараз взагалі на всіх наших міжнародних майданчиках ну трішки буде спекотніше ставати становитися буквально скоро буде засідання Парламентської Асамблеї ОБСЄ у квітні і ми сьогодні прийняли одне з рішень яке я розумію буде важко захищати в нас дуже були такі складні баталії і з честю наша делегація вийшла в ПАРЄ. Я знаю, що голова нашої делегації він вийшов із ініціативою щодо заохочування якоїсь відмічення наших колег, депутатів, які в цій делегації, мені здається якщо таке буде необхідність і таке звернення до нашого комітету ми могли би підтримати щоби з боку Президента, щоб наші колеги були відмічені за такий захист інтересів України на міжнародних організаціях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не маю заперечень, особиста моя думка, чисто персонально без рамок комітету. Я думаю колеги мали б в останнє думати як їх відмітити. Набагато зараз важче людям, які в інших якихось умовах. Хоча, якщо буде така ініціатива, безумовно комітет міг би (*шум в залі*) ну це право Президента. Ми можемо ввести в комітеті почесну грамоту, Комітету з прав людини ...

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Не про це мова. Давайте я спочатку з вашого дозволу закінчу два питання. Перше. До мене звернулися правозахисники пан Захаров в тому числі вже багато часу пройшло цій проблемі, що стосується права на життя пацієнтів. Наша держава не використовує, не надають ліки, які мають наркотичні заходи тому це велика проблема взагалі держави тому представники різних комітетів і фракцій подавали єдиний законопроект, щодо права на життя, але в тому проблема, що це торкається різних сфер: і аграрної сфери щодо вирощування наркосодержащих рослин так і медичний комітет відповідно так і кримінальні зміни до кодексу але мета головна стоїть для того щоб захист із прав саме пацієнтів на виконання рішення Європейського суду з прав людини які зобов'язані державою

визнати що це порушене право на життя. Тому я хотів би перше запросити колег що б бути співавтором цього законопроекту, а друге хотів би попросити комітет щоб ми відстоювали позицію нас просили правозахисники щоб саме наш комітет був головний, тому що з урахуванням того що торкається саме права на життя, щоб ми це розглядали, як правозахисники, це перше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це стосується абортів, так я зрозумів.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Ні-ні-ні. Це стосується в даний час коли люди знаходяться ну фактично, онкохворі та інші. Немає ніякої системи, щоб видали якість ліки, які мають наркотичну складову і обезболююче фактично, вони....

СУСЛОВА І. М. Від болі помирають умовно.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Це проблема. Бо такі махлювання як порушення права на життя. Але з урахуванням того що це питання і медичинське і кримінального кодексу, бо вони вирощують наприклад коноплю так само вони використовують, то це кримінальний злочин, але вони знімають біль і тут така от проблема, тому просили що все ж таки ми як правозахисники, щоб ми взяли на себе це питання, були головними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не заперечую в принципі, але також ми маємо передбачати, що інші комітети можуть дотримуватись іншої думки.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Звичайно. Друге питання. Так само звернулась адвокатська спільнота, то ми вже проводили слухання, не слухання, в рамках засідання комітету щодо порушення прав адвокатів. Ми звертались від імені комітетів саме на виконання цих резолюцій, коментарі приймали, зараз вони

від асоціації адвокатів України знову звернулися з проханням на наступному засіданні, ще раз дати можливість в різному порушити це питання запросити представників правоохоронних органів бо на нашу резолюцію діють дуже добре законодавчі акти які ми прийняли вони працюють більш того запросили адвокатські спільноти.

(Мікрофон вимкнено)

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Тих осіб, які працювали з метою захисту санкцій. Адміністрація Президента зазначила, що в даному випадку треба, щоб якийсь комітет визнав, що дійсно це потрібно і після цього перший це подає. Тому просили, що з урахуванням того що це про права людини кримських татар, що якщо може наш комітет розглянути і підтримати це подання. От таке питання. Якщо є

(Мікрофон вимкнено)

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Якщо всі підтримали, я утримався бо я сам член ПАРЕ.

СУСЛОВА І.М. Коротка пропозиція. Я сподіваюсь. Ми вже спізнались на п'ять хвилин, але дуже коротко. Минулого року рік тому ми проводили Комітетські слухання у сфері людини щодо захисту прав внутрішньо переміщених осіб та осіб, які проживають на окупованій території України, звільнення заручників та відновлення їхніх прав. Це було за вашим головуванням 24 травня минулого року. Є пропозиція заслухати виконання тих рекомендацій які були розроблені і надані. Ми так розуміємо, що велика кількість рекомендацій, які були надіслані просто не виконані. Тому моя пропозиція, потім із секретаріатом комітету погодити дату але принципово

ГОЛОВУЮЧИЙ. В рамках принципово звіт МінТОТу можливо розширено і виконання рекомендацій. Щоб окремо це не проводити.

СУСЛОВА І.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає питань. Тоді засідання наше закрите. Про дату наступного додатково всіх повідомлю. Дякую.